

آیین‌نامه نحوه حفاظت، احیاء و مدیریت تالاب‌های کشور

شماره ۴۶/۴۱۰۴۱ ت/۱۹۲ هـ

۱۳۹۴/۴/۲

وزارت نیرو - وزارت جهاد کشاورزی - سازمان حفاظت محیط زیست

هیأت وزیران در جلسه ۱۳۹۴/۲/۲۰ به پیشنهاد شماره ۱/۳۴۱۳۶ مورخ ۱۳۹۲/۷/۲۲ سازمان حفاظت محیط زیست و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، آیین‌نامه نحوه حفاظت، احیاء و مدیریت تالاب‌های کشور را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین‌نامه نحوه حفاظت، احیاء و مدیریت تالاب‌های کشور

ماده ۱- در این آیین‌نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح به کار می‌روند:

الف - سازمان: سازمان حفاظت محیط زیست

ب - تالاب: براساس ماده (۱) قانون کنوانسیون مربوط به تالاب‌های مهم بین‌المللی به ویژه تالاب‌های زیستگاه پرندگان آبی (کنوانسیون رامسر) - مصوب ۱۲۵۲ -، شامل مرداب‌ها، باتلاق‌ها و لجن‌زارها یا آب‌های طبیعی یا مصنوعی اعم از دائمی یا موقت است که آب‌های شیرین، تلخ یا شور در آن به صورت راکد یا جاری یافت می‌شود، از آن جمله است آب‌های دریا که عمق آنها در پایین‌ترین نقطه جزر از شش متر تجاوز نماید.

ج - حد بستر تالاب: آخرین نقطه پیشروی آب تالاب‌ها

د - نیاز آبی محیط زیستی تالاب‌ها و رودخانه‌های بالادست آن: کمیت و کیفیتی از آب که جهت حفظ ویژگی‌های بوم‌شناختی و تأمین پایداری کارکردها و خدمات یک زیست بوم تالابی یا رودخانه‌ای مشخص، مورد نیاز می‌باشد.

ه - حقایق محیط زیستی تالاب‌ها و رودخانه‌های بالادست آن: بخشی از ظرفیت آبی حوضه آبریز تالاب که به منظور تأمین نیاز آبی محیط زیستی تالاب و رودخانه بالادست آن و با یک برنامه توزیع زمانی جهت تداوم پایداری و کارکردهای تالاب و رودخانه‌های بالادست آن با پیشنهاد سازمان توسط وزارت نیرو متناسب با شرایط اقلیمی تخصیص می‌یابد.

و - پایداری تالاب: شرایطی از کمیت و کیفیت تالاب که علاوه بر حفظ ویژگی‌های محیط زیستی و تنوع زیستی بتواند در بلندمدت ارائه خدمات و کارکردهای متنوع برای جوامع انسانی را پشتیبانی نماید. در این شرایط، تالاب از نظر کمیت آب از حداقل حقایق محیط زیستی برخوردار بوده و از نظر کیفیت آب و خاک در سطح استانداردهای ملی فرار می‌گیرد.

ز - راهبردها و برنامه عمل ملی حفاظت و احیاء تالاب‌ها: سند راهبردی بالادستی و برنامه عملی جامعی است که استفاده از رویکرد زیست بومی را در راستای پایداری تالاب‌های کشور نهادینه نموده و اهداف کلی برای حفاظت از تالاب‌ها و اقدامات اولویت‌دار و شیوه همکاری بین دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط و ذی‌نفعان را مشخص می‌سازد.

ماده ۲- وزارت نیرو مکلف است حد بستر تالاب‌ها را طرف دو سال تهیه و جهت تصویب به هیأت وزیران ارائه نماید.

ماده ۳- نحوه تخصیص حقایق محیط زیستی تالاب‌ها از رودخانه‌های بالادست آنها پس از تأمین آب شرب نسبت به سایر مصارف دارای اولویت است و توسط وزارت نیرو به شورای عالی آب ارائه می‌شود.

تبصره - سازمان موظف است با همکاری وزارت نیرو نیاز آبی محیط زیستی تالاب‌های بحرانی و خسارت‌دیده و رودخانه‌های بالادست آن را طرف یک سال و در خصوص سایر تالاب‌ها و رودخانه‌های بالادست آن طرف دو سال پس از ابلاغ این تصویب‌نامه تعیین نماید.

ماده ۴- سازمان مکلف است با مشارکت وزارتخانه‌های نیرو و جهاد کشاورزی و سایر ذی‌نفعان ظرف شش ماه پس از ابلاغ این تصویب‌نامه راهبردها و برنامه عمل ملی حفاظت و احیاء تالاب‌ها را به روزرسانی نموده و به هیأت وزیران ارائه نماید.

تبصره - راهبردها و برنامه عمل موضوع این ماده حداقل هر پنج سال یکبار مورد بازنگری قرار می‌گیرد.

ماده ۵- سازمان مکلف است در چارچوب راهبردها و برنامه عمل ملی حفاظت و احیاء تالاب‌ها، برنامه مدیریت زیست بومی تالاب‌ها را با اولویت تالاب‌های بحرانی و خسارت‌دیده، با مشارکت وزارتخانه‌های نیرو و جهاد کشاورزی و سایر ذی‌نفعان ظرف دو سال از تاریخ ابلاغ راهبردها و برنامه عمل ملی حفاظت و احیاء تالاب‌ها تهیه و اجرا نماید.

تبصره ۱- مدیریت زیست بومی فرآیندی جامع‌نگر، هدایت‌کننده و نظارتی برای پیش و ارزیابی تمامی اقدامات و ساز و کارهای اجرایی می‌باشد که براساس فرآیندهای زیست‌بومی به‌منظور حفاظت، احیاء و بهره‌برداری پایدار از حوضه آبریز تالاب تهیه و مبنای اقدام قرار می‌گیرد.

تبصره ۲- فهرست تالاب‌های بحرانی و خسارت‌دیده توسط سازمان حفاظت محیط زیست و با همکاری وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی و نیرو طرف شش ماه پس از ابلاغ این تصویب‌نامه تعیین و هر دو سال یکبار بازنگری می‌شود.

ماده ۶- وزارت جهاد کشاورزی مکلف است ظرف دو سال پس از ابلاغ این تصویب‌نامه برنامه کشاورزی پایدار و سازگار با محیط زیست را در حوضه‌های آبریز تالاب‌های بحرانی و خسارت‌دیده با لحاظ ارزش اقتصادی آب و بدون گسترش سطح اراضی کشاورزی تهیه و در قالب برنامه‌های توسعه در چارچوب اعتبارات مصوب به اجرا درآورد.

معاون اول رئیس‌جمهور - اسحاق جهانگیری

